

Anexa nr. II la Ordinul ministrului educației nr. 3702/21.04.2021

MINISTERUL EDUCAȚIEI

**Programa școlară
pentru disciplina**

CONSILIERE ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ

**Învățământul special
Clasele a V-a – a X-a
Dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate**

București, 2021

Notă de prezentare

Programa disciplinei **Consiliere-Dezvoltare personală** este elaborată potrivit **modelului de proiectare curriculară bazat pe competențe**. Elaborarea programei vizează două tendințe, centrate pe elev:

1. Crearea unui mediu adecvat pentru stimularea continuă a învățării spontane a copilului;
2. Integrarea copilului în ambientul cultural al spațiului căruia îi aparține, în ideea formării lui ca personalitate autonomă și conștientă de sine.

În Planul-cadru de învățământ special, conform ordinului OMEN Nr. 3622/27.05.2018, disciplina **Consiliere și dezvoltare personală** face parte din aria curriculară **Consiliere și orientare**, având alocate 1 ore/săptămână pentru ciclul gimnazial.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale pentru disciplina *Consiliere și dezvoltare personală* vizează achizițiile elevului pentru întregul interval de studiu al disciplinei.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt corelate cu exemple de activități de învățare.

Activitățile de învățare constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor.

Conținuturile învățării cuprinse în programa reflectă o abordare transdisciplinară și respecta particularitățile psihice, intelectuale și de vârstă ale elevilor. Conținuturile sunt organizate pe următoarele domenii/ module:

- 1. Autocunoaștere și stil de viață sănătos și echilibrat**
- 2. Dezvoltare socio -emoțională**
- 3. Managementul informațiilor și al învățării**
- 4. Managementul carierei**

Sugestiile metodologice includ strategii didactice, proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă.

Dezvoltare personală este axată pe activități de învățare care au ca scop dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-o manieră pozitivă interesele, aptitudinile, trăirile personale, abilitățile de relaționare și comunicare, reflecțiile cu privire la învățare.

Prezenta programă răspunde cerințelor formulate în Legea Educației Naționale, în vigoare, referitor la idealul educațional și la finalitățile educației.

Competențe generale:

- 1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere, a atitudinii pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat**
- 2. Dezvoltarea abilităților de exprimare a emoțiilor și a motivației pentru învățare în contexte variate de interrelaționare școlară și extrașcolară**
- 3. Dezvoltarea unor conduite independente pentru integrarea în plan social**

CLASA a V-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere, a atitudinii pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat**

Clasa a V-a
<p>1.1. Identificarea unor trăsături personale elementare în contexte variate.</p> <p>-exerciții de cunoaștere a datelor proprii identității(nume și prenume, data și locul nașterii, domiciliu, etc): Cine sunt eu ?, Cum te simți astăzi? Cum aș dori să fiu?;</p> <p>-asemănări și deosebiri între sine și ceilalți, după criterii simple (aspect fizic, gen, vârstă, tipuri de vestimentație): Eu și colegii mei;</p> <p>-jocuri de identificare și denumirea trăsăturilor fizice: Ghicește cine e ?;</p> <p>-jocuri de identitate eu-copil, eu- elev, eu- prieten: Eu în oglindă;</p> <p>-jocuri de rol pentru onomastică/aniversare: Aniversarea zilei de naștere/onomasticii.</p>
<p>1.2. Formarea unor deprinderi de igiena personală și colectivă</p> <p>-exerciții de cunoaștere a deprinderilor de igienă individuală: Reguli de igienă personală, Mă odihnesc, mă joc, mănânc!, Medicul de familie;</p> <p>-jocuri de identificare a obiectelor de igienă personală și explicarea modului de folosire a acestora;</p> <p>-ghicitori, cântece și poezii despre igiena personală;</p> <p>-exerciții de cunoaștere a deprinderilor de utilizare a obiectelor din bucătărie;</p> <p>-exerciții practice de îmbrăcat- dezbrăcat, încălțat- descălțat, legat și ȧreturi;</p> <p>-jocuri de rol pentru exemplificarea comportamentelor dezirabile de igienă personală în contexte diferite: Cum ne păstrăm sănătatea?, Cum mă protejez de pericole? .</p>
<p>1.3. Formarea unor comportamente ecologice.</p> <p>-exerciții practice de îngrijire a spațiului: aerisire și curățenie, utilizarea corectă a obiectelor sanitare;</p> <p>-exerciții practice pentru protejarea mediului înconjurător;</p> <p>-activități practice de deplasare și orientare în spațiile publice;</p> <p>-întâlniri cu specialiști (inspectori de la protecția mediului): Un mediu curat, o viață sănătoasă.</p>

2. Dezvoltarea abilităților de exprimare a emoțiilor și a motivației pentru învățare în contexte variate de interrelaționare școlară și extrașcolară

Clasa a V-a
<p>2.1. Recunoașterea emoțiilor de bază în situații simple, familiare.</p> <p>-cunoașterea emoțiilor de bază (bucurie, tristețe, frică, furie);</p> <p>-selectarea unor imagini cu personaje care exprimă emoții de bază (bucurie, tristețe, frică, furie),</p> <p>-joc: " Roata emoțiilor".</p>
<p>2.2. Transmiterea unor mesaje verbale și nonverbale simple despre propriile experiențe de viață.</p> <p>-joc de mimă;</p> <p>-descrierea emoțiilor trăite în jocurile preferate/ poveștile cunoscute;</p> <p>-crearea unei expoziții cu imagini/ fotografii care exprimă diferite emoții.</p>
<p>2.3. Exprimarea nevoii de a învăța, de a se juca și de a coopera cu ceilalți.</p> <p>-discuții în perechi/echipe: "De ce mergem la școală? Cum, ce, cu cine învățăm la școală?";</p> <p>-exerciții de identificare în imagini a organizării învățării;</p> <p>-organizarea și personalizarea orarului;</p> <p>-exerciții de identificare a unor reguli de comportament în relația cu ceilalți;</p>

Clasa a V-a

- abilitați necesare și comportamente acceptate în relațiile cu ceilalți: Salutul- formă de respect, „ Te rog !”, „ Mulțumesc ! ”, „ Cu plăcere !”
- citirea și discutarea unor povești despre prietenie, despre relațiile existente în grup;
- caracteristicile unui bun prieten: ”Prietenul meu”;
- portofoliul personal de învățare.

3. Dezvoltarea unor conduite independente pentru integrarea în plan social**Clasa a V-a****3.1. Formarea și dezvoltarea deprinderilor de orientare, deplasare și relaționare în mediul social**

- exerciții pentru dezvoltarea unor comportamente adecvate în diverse situații; Așa da, așa nu!
- participarea la activități culturale artistice/ sportive organizate de comunitate
- exerciții joc de diferențiere a comportamentelor dezirabile/ indezirabile: Învățăm, ne distrăm împreună!
- vizite și drumeții.

3.2. Identificarea conținutului și formelor activităților din viața de familie/grup securizant (gătit, spălat, curățenie, grădinărit)

- exerciții de identificare a membrilor familiei și descrierea după criterii date (nume și prenume, vârstă, profesie, loc de muncă): Tablou de familie;
- jocuri de rol pe tema activităților zilnice din viața de familie: Micul master Chef, Eu și grădina mea.

3.3 Respectarea drepturilor și responsabilităților la școală, acasă și în comunitate

- program zilnic de lucru- alternanța efort- relaxare: Programul zilnic al elevului;
- fixarea responsabilităților în funcție de opțiunile și particularitățile fiecărui elev: Regulamentul clasei, Responsabilitățile mele în clasă, Clasa noastră;
- discuții despre implicarea în activitatea zilnică din viața de familie: Responsabilitățile mele în familie;
- vizionarea de filme privind comportamentul elevilor la școală, acasă și în societate;
- exerciții de identificare a unor drepturi și responsabilități în comunitate: Piramida drepturilor.

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a V-a
Autocunoaștere și stil de viață sănătos și echilibrat	-Caracteristici și resurse personale: interese, abilități, aptitudini, credințe, caracteristici pozitive, valori și preferințe -Caracteristici psihosomatice specifice vârstei -Sănătatea persoanei și a mediului : starea de sănătate și prevenirea îmbolnăvirilor, surse de stres și strategii de prevenire, igiena personală/igiena în colectivitate, alimentație sănătoasă , ritm biologic de activitate și odihnă
Dezvoltare socio - emoțională	-Emoții de bază/ emoții diverse -Acordarea feedbackului pozitiv
Managementul informațiilor și al învățării	Factorii care facilitează / blochează învățarea Strategii și tehnici de învățare eficientă Motivația învățării Portofoliul personal de învățare
Managementul carierei	Rolul educației în alegerea carierei Ocupații și domenii de activitate Beneficiile ocupațiilor pentru individ și pentru societate

CLASA a VI-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere, a atitudinii pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat**

Clasa a VI-a
<p>1.1. Identificarea unor trăsături personale elementare în contexte variate.</p> <ul style="list-style-type: none"> -exerciții de cunoaștere a propriei identități (nume și prenume, data și locul nașterii, domiciliu, etc): Cine sunt eu ?, Cum te simți astăzi? Cum aș dori să fiu?; -jocuri de prezentare în perechi, grupuri mici în fața clasei: Eu și colegii mei; -jocuri pentru recunoașterea colegilor pe baza descrierii trăsăturilor fizice relevante: Ghicește cine e? Pot să te prezint eu?; -aniversarea zilei de naștere/onomastică: Petrecerea mea; -exerciții de prezentare a fotografiilor proprii la vârste diferite.
<p>1.2. Formarea unor deprinderi de igienă personală și colectivă.</p> <ul style="list-style-type: none"> -exerciții de cunoaștere a deprinderilor de igienă personală: Reguli de igienă personală, Mă odihnesc, mă joc, măncânc! Medicul de familie; -jocuri de identificare a obiectelor de igienă personală și explicarea modului de folosire al acestora: Ce s-ar întâmpla dacă nu ar exista: săpunul, periuța de dinți..... ; -cunoașterea acțiunilor din regimul zilnic (toaleta de dimineață, mesele principale, activitatea școlară): Cum ne păstrăm sănătatea?, Cum mă protejez de pericole?; -concursuri despre reguli de igienă; -realizarea unor colaje/postere/afișe pe teme de igienă.
<p>1.3. Formarea unor comportamente ecologice .</p> <ul style="list-style-type: none"> -exerciții practice de îngrijire a spațiului: aerisire și curățenie, utilizarea corectă a obiectelor sanitare; -vizionarea filme despre natură; -activități de igienizare a unui colț din natură; -întâlniri cu specialiști (inspectori de la protecția mediului): Un mediu curat, o viață sănătoasă; -realizarea unor desene cu teme ecologice.

2. Dezvoltarea abilităților de exprimare a emoțiilor și a motivației pentru învățare în contexte variate de interrelaționare școlară și extrașcolară

Clasa a VI-a
<p>2.1. Recunoașterea emoțiilor de bază în situații simple, familiare</p> <ul style="list-style-type: none"> -cunoașterea emoțiilor de bază (bucurie, tristețe, frică, furie); -exerciții de identificare a emoțiilor utilizând suporturi diverse: imagini, fotografii, povești, piese de teatru, secvențe de film; -joc: "Roata emoțiilor"; -exerciții de distingere între emoțiile pozitive și cele negative: Așa da, așa nu!
<p>2.2. Asocierea emoțiilor de baza cu elemente simple de limbaj nonverbal și paraverbal</p> <ul style="list-style-type: none"> -joc de mimă; -descrierea emoțiilor trăite în jocurile preferate/ poveștile cunoscute; -exerciții de autorefecție cu privire la emoțiile personale prin completare de propoziții lacunare : Eu simt....atunci când..... ; -crearea unei expoziții cu imagini/ fotografii care exprimă diferite emoții; -jocuri de distingere a intensității diferitelor emoții: Termometrul emoțiilor, Emoții opuse.
<p>2.3. Exprimarea nevoii de a învăța, de a se juca și de a coopera cu ceilalți.</p> <ul style="list-style-type: none"> -jocuri de exprimare a opiniilor personale privind învățarea: Pentru mine este important să învăț deoarece;

Clasa a VI-a

- realizarea unui colaj despre ce îi place și ce nu-i place să învețe la școală, acasă, pe stradă, în parc etc.;
- exerciții de identificare a unor reguli de comportament în relația cu ceilalți;
- abilități necesare și comportamente acceptate în relațiile cu ceilalți;
- citirea și discutarea unor povești despre prietenie, despre relațiile existente în grup;
- exerciții de completare de fraze: Mi-a plăcut de tine atunci când..... Am învățat de la tine.... ;
- caracteristicile unui bun prieten;
- portofoliul personal de învățare.

3. Dezvoltarea unor conduite independente pentru integrarea în plan social**Clasa a VI-a****3.1. Dezvoltarea deprinderilor de orientare, deplasare și relaționare în mediul social**

- exerciții pentru dezvoltarea unor comportamente adecvate în diverse situații: Cum ne adresăm celor din jur? ;
- participarea la activități culturale artistice/ sportive organizate de comunitate: Cum ne comportăm pe stradă? ;
- exerciții joc de diferențiere a comportamentelor dezirabile/ indezirabile;
- vizite și drumeții.

3.2. Exersarea deprinderilor practice identificate în activitățile din viața de familie.

- exerciții de identificare a membrilor familiei și descrierea după criterii date (nume și prenume, vârstă, profesie, loc de muncă): Album de familie;
- exerciții de descriere a responsabilităților fiecărui membru al familiei: Responsabilități în familie;
- jocuri de rol pe tema activităților din viața de familie; Bucătarul, Grădinarul etc.

3.3 Respectarea drepturilor și responsabilităților la școală, acasă și în comunitate

- program zilnic de lucru alternanța efort- relaxare: Cum folosim timpul? ;
- fixarea responsabilităților în funcție de opțiunile și particularitățile fiecărui elev; Ce îmi place să fac?;
- discuții despre implicarea în activitatea zilnică din viața de familie: La ce folosesc meseriile?, Carnavalul meseriilor;
- vizionarea de filme privind comportamentul elevilor la școală, acasă și în societate.

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a VI-a
Autocunoaștere și stil de viață sănătos și echilibrat	Atitudine pozitivă față de sine. Situații de stres/dificile de viață Resurse pentru sănătatea persoanei și a mediului . Echilibru dintre activitate și odihnă Mediul ambiant care susține învățarea și starea de bine
Dezvoltare socio - emoțională	Comunicarea în mediu real și virtual Relația dintre evenimente, gânduri, emoții și comportamente .
Managementul informațiilor și al învățării	Învățarea în contexte formale, non-formale și comportamente Instrumente de planificare și evaluare a învățării Atitudini și comportamente care conduc la învățare eficientă Condiții interne și externe ale învățării Portofoliul personal de învățare
Managementul carierei	Managementul carierei Trasee educaționale, ocupații și cariere Caracteristicile unor ocupații: conținut, responsabilități, condiții de lucru, instrumente/echipamente de lucru, calități personale necesare și contraindicații în anumite ocupații Criterii de alegere a unei cariere: satisfacția profesională, prestigiul social, cererea pe piața muncii, educația necesară, salariul

CLASA a VII-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere, a atitudinii pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat**

Clasa a VII-a
<p>1.1. Identificarea unor trăsături personale elementare în contexte variate</p> <p>- prezentarea propriei persoane: Eu sunt..... ;   - crearea unei povești prin completarea de fraze lacunare;   - aspecte legate de propria identitate; joc: Balanța (calități- defecte);   - discuții în grup despre etichetări și consecințele acestora.</p>
<p>1.2. Cunoașterea pericolelor și formarea de conduite preventive (catastrofe naturale, agresivitate, violență)</p> <p>- vizionarea de filme pentru identificarea pericolelor și efectele acestora asupra vieții personale;   - analizarea unor studii de caz prin exprimarea opiniilor despre catastrofe naturale;   - exerciții de grup: exemple de comportamente sănătoase și de risc;</p>
<p>1.3. Dezvoltarea unor comportamente ecologice.</p> <p>- vizionarea de filme pe teme ecologice;   - organizarea de evenimente: Parada costumelor ecologice;   - realizarea unor postere/afișe/colaje care reflectă consecințele unui comportament pozitiv/negativ față de mediu.</p>

2. Dezvoltarea abilităților de exprimare a emoțiilor și a motivației pentru învățare în contexte variate de interrelaționare școlară și extrașcolară

Clasa a VII-a
<p>2.1. Recunoașterea emoțiilor de bază în situații simple, familiare</p> <p>- exerciții de identificare a emoțiilor utilizând suporturi diverse: imagini, fotografii, povești, piese de teatru;   - selectarea unor imagini și realizarea unor desene în vederea elaborării unei hărți a emoțiilor umane;   - discuții prin care se arată respect și grijă pentru ceilalți, pe bază de imagini, filme, studii de caz.</p>
<p>2.2. Asocierea emoțiilor de bază cu elemente simple de limbaj nonverbal și paraverbal</p> <p>- joc de mimă/pantonimă: Emoțiile mele....., Eu sunt....., Turul clasei... ;   - descrierea emoțiilor în jocurile preferate;   - joc de rol: Cum te simți..... în vizită, la școală, în conflicte, cu prietenii.</p>
<p>2.3. Formarea capacității de relaționare optimă în cadrul grupurilor (familie, clasă, comunitate, prieteni)</p> <p>- exersarea unor sarcini de grup în care se stabilesc roluri și reguli;   - realizarea unui poster pentru a evidenția comportamentele pozitive care au fost identificate în cadrul grupului- Copacul recunoștinței;   - jocuri de rol despre relațiile din familie, din clasă, dintre colegi, dintre profesor – elev;   - portofoliul personal de învățare.</p>

3. Dezvoltarea unor conduite independente pentru integrarea în plan social.

Clasa a VII-a
<p>3.1. Dezvoltarea deprinderilor de a învăța de la ceilalți și soluții pentru depășirea dificultăților proprii de învățare</p> <p>- analiza unor experiențe de învățare nonformală a elevilor (familie, comunitate, între colegi, prieteni);</p>

Clasa a VII-a
<ul style="list-style-type: none">
-identificarea beneficiilor experiențelor de învățare nonformală pentru dezvoltarea personală;
-elaborarea unui orar cu privire la activitățile de învățare și cele de timp liber.
<p>3.2. Cunoașterea drepturilor copilului cu cerințe educaționale speciale și aplicarea acestora în plan social</p> <ul style="list-style-type: none">
-cunoașterea drepturilor și îndatoririlor elevilor cu cerințe educaționale speciale: Carta drepturilor;
-organizarea de activități cu prilejul zilelor dedicate persoanelor cu cerințe educaționale speciale;
-filme/ povești despre diversitatea națională, culturală și etnică.
<p>3.3. Cunoașterea unor aspecte legate de meserii (locuri de muncă, profesii, conținutul muncii)</p> <ul style="list-style-type: none">
-realizarea unui dicționar al meseriilor;
-ghicitori, poezii, povestiri despre meserii;
-prezentarea meseriilor de către specialiști invitați la clasă (frizer, patiser, cofetar, ospătar, polițist, medic);
-prezentarea în fața clasei a sarcinilor și responsabilităților în activitatea preferată: "Cea mai îndrăgită meserie!".

Conținuturi:

Domenii de conținut	Clasa a VII-a
Autocunoaștere și stil de viață sănătos și echilibrat	Autoeficacitate. Etichetări. Abilități și activități. Progres și succes Schimbări la nivel fizic și emoțional la preadolescenți Comportamente responsabile Agresivitate, violență, bullying: cauze, forme, soluții Internetul, rețelele sociale și viața zilnică Atitudini față de resurse și reciclare
Dezvoltare socio - emoțională	Empatia. Colaborarea și cooperarea Emoții, reacții comportamente față de diversitate (gen, vârstă, apartenență socială, apartenență etnică, situație economică, stare de sănătate, dizabilități/copii cu nevoi speciale de educație) Caracteristici ale comportamentului asertiv, pasiv, agresiv
Managementul informațiilor și al învățării	Elemente de management al timpului: organizare, planificare Nevoia de învățare Raportul între progresul în învățare și dezvoltarea personală Portofoliul personal de învățare
Managementul carierei	Scopuri personale referitoare la educație, carieră și stil de viață Aspirații personale, cerințe ale unei ocupații și nivelul de educație necesar pentru exercitarea acesteia Opțiunile de carieră: relația dintre informațiile despre sine (caracteristici personale, abilități, interese, valori legate de muncă), nivelul de educație și alegerea carierei

CLASA a VIII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere, a atitudinii pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat

Clasa a VIII-a
<p>1.1. Stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți, după criterii simple.</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentarea propriei persoane: Eu într-un tablou prin desen/ pictură/colaj -activități pentru cunoașterea de sine și intercunoaștere: Eu și prietenul meu -discuții despre modificările psiho-fiziologice specifice pubertății -vizionare de filme
<p>1.2. Cunoașterea pericolelor și formarea de conduite preventive (catastrofe naturale, agresivitate, violență).</p> <ul style="list-style-type: none"> -înțelegerea de către elevi a comportamentelor sănătoase/nesănătoase pe care le manifestă diferite persoane cunoscute -exerciții de grup; exemple de comportamente sănătoase și de risc -internetul- beneficii și riscuri
<p>1.3. Dezvoltarea unor comportamente ecologice.</p> <ul style="list-style-type: none"> -vizionare de filme pe teme ecologice -studiu de caz pe teme ecologice -concursuri privind protecția mediului -realizarea unor afișe/postere, pliante cu efectele negative ale comportamentelor de risc pentru starea de sănătate

2. Dezvoltarea abilităților de exprimare a emoțiilor și a motivației pentru învățare în contexte variate de interrelaționare școlară și extrașcolară

Clasa a VIII-a
<p>2.1. Exprimarea emoțiilor în situații variate.</p> <ul style="list-style-type: none"> -cunoașterea emoțiilor primare -înțelegerea emoțiilor de bază, a situațiilor în care se exprimă, a factorilor care le cauzează și consecințele care le au: Copacul emoțiilor -jocuri de rol în vederea experimentării emoțiilor trăite și comportamentelor adoptate de către alte persoane.
<p>2.2. Identificarea feedbackului pozitiv în relaționare cu ceilalți .</p> <ul style="list-style-type: none"> -exerciții de completare de fraze: Mi-a plăcut de tine atunci când....., Am învățat de la tine..... -jocuri de oferire a feedbackului pozitiv prin notarea calităților unui coleg
<p>2.3. Exprimarea nevoii de a lucra, de a se juca și de a coopera cu ceilalți.</p> <ul style="list-style-type: none"> -activități pe grupe, jocuri în echipă în care sunt create situații de cooperare/necooperare -discuții asupra modalităților de a-ți face prieteni și de a-i menține -stabilirea regulilor și rolurilor în cadrul grupului - portofoliul personal de învățare

3. Dezvoltarea unor conduite independente pentru integrarea în plan social.

Clasa a VIII-a
<p>3.1. Dezvoltarea deprinderilor de a învăța de la ceilalți și soluții pentru depășirea dificultăților proprii de învățare .</p> <p>-activități de selectare a informațiilor în raport cu diferite sarcini de învățare   -fișe de autoevaluare și de autoobservare referitoare la propria activitate de învățare: Cum învăț eu?</p>
<p>3.2. Aplicarea drepturilor copilului cu cerințe educaționale speciale în plan social.</p> <p>-identificarea drepturilor și îndatoririlor elevilor cu cerințe educaționale speciale: Carta drepturilor   -organizarea de activități cu prilejul zilelor dedicate persoanelor cu cerințe educaționale speciale   -filme/ povești despre diversitatea națională, culturală și etnică</p>
<p>3.3. Stabilirea raportului dintre aspirații personale, cerințele unei ocupații și nivelul de educație necesar</p> <p>-realizarea unui dicționar al meseriilor   -discuții în grup privind traseele educaționale posibile   -vizite în instituții pentru familiarizare cu locuri de muncă/ocupații</p>

Conținuturi:

Domenii de conținut	Clasa a VIII-a
Autocunoaștere și stil de viață sănătos și echilibrat	Autoevaluare. Etichetări. Abilități și activități. Progres și succes Schimbări la nivel fizic și emoțional la preadolescenți Comportamente responsabile Agresivitate, violență, bullying: cauze, forme, soluții. Internetul, rețelele sociale și viața zilnică Atitudini față de resurse și reciclare
Dezvoltare socio - emoțională	Empatia. Colaborarea și cooperarea Emoții, reacții comportamente față de diversitate (gen, vârstă, apartenență socială, apartenență etnică, situație economică, stare de sănătate, dizabilități/copii cu nevoi speciale de educație) Caracteristici ale comportamentului asertiv, pasiv, agresiv
Managementul informațiilor și al învățării	Elemente de management al timpului: organizare, planificare Nevoia de învățare Raportul între progresul în învățare și dezvoltarea personală Portofoliul personal de învățare
Managementul carierei	Scopuri personale referitoare la educație, carieră și stil de viață. Aspirații personale, cerințe ale unei ocupații și nivelul de educație necesar pentru exercitarea acesteia Opțiunile de carieră: relația dintre informațiile despre sine (caracteristici personale, abilități, interese, valori legate de muncă), nivelul de educație și alegerea carierei

CLASA a IX-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere, a atitudinii pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat**

Clasa a IX-a
<p>1.1. Stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți</p> <p>- analizarea unor personaje din povești/poveștiri sau din viața reală în scopul identificării unor asemănări și deosebiri între sine și acestea;</p> <p>- exerciții pentru identificarea asemănărilor și deosebirilor prin comparare cu ceilalți: Despre colegul meu!;</p> <p>- completarea unor fișe de lucru pentru identificarea asemănărilor și deosebirilor dintre sine și ceilalți.</p>
<p>1.2. Formarea și dezvoltarea unor comportamente preventive față de factorii de risc (alcool, tutun, droguri)</p> <p>- înțelegerea de către elevi a comportamentelor sănătoase/nesănătoase pe care le manifestă diferite persoane cunoscute;</p> <p>- exerciții de grup exemple de comportamente sănătoase și de risc;</p> <p>- internetul- beneficii și riscuri; comportamente și consecințele lor.</p>
<p>1.3. Identificarea și dezvoltarea intereselor, aptitudinilor, talentelor și posibilităților de valorificare a acestora</p> <p>- discuții de grup privind interesele, aptitudinile și talentele: Hobby-urile mele;</p> <p>- exerciții individuale și de grup pentru construirea unei hărți cu interese, aptitudini, talente pe bază de suport imagistic (filme despre performanță și succes).</p>

2. Dezvoltarea abilităților de exprimare a emoțiilor și a motivației pentru învățare în contexte variate de interrelaționare școlară și extrașcolară

Clasa a IX-a
<p>2.1. Exprimarea emoțiilor de bază în situații variate</p> <p>- asocierea între o activitate preferată și emoția pe care copilul o trăiește utilizând suporturi vizuale cu denumirea emoțiilor;</p> <p>- jocuri în perechi de mimare și de recunoaștere a emoțiilor celorlalți.</p>
<p>2.2. Exersarea unor comportamente adecvate diverselor situații de interacțiune cu ceilalți.</p> <p>- exerciții în perechi pentru exersarea elementelor simple de ascultare activă;</p> <p>- identificarea situațiilor conflictuale și a posibilelor modalități de rezolvare a lor: Semaforul conflictelor;</p> <p>- înțelegerea rolului fiecărei persoane în cadrul relațiilor interpersonale: Pânza de păianjen.</p>
<p>2.3. Manifestarea unor forme simple de autocontrol și autoreglare.</p> <p>- completarea unor propoziții de tipul: Atunci când....., mă simt....., Atunci când tu te simți....., eu..... ;</p> <p>- discuții în perechi /echipe pe baza unor proverbe și zicători care reflectă comportamente empaticе;</p> <p>- imaginarea și discutarea unor situații care necesită autocontrol;</p> <p>- portofoliul personal de învățare.</p>

3. Dezvoltarea unor conduite independente pentru integrarea în plan social.

Clasa a IX-a	
3.1. Construirea unui plan de dezvoltare personală (cariera, viața de familie, integrare socială).	<ul style="list-style-type: none"> -dezvoltarea abilități de construire a unui plan de carieră: Planul meu; -realizarea unui portofoliu personal care să illustreze interesele elevului și dezvoltarea sa: O reclamă pentru mine!; -dezvoltarea abilităților necesare realizării unui CV.
3.2. Reflectarea cu privire la compatibilitatea dintre aptitudini, aspirații personale și exigențele profesiilor	<ul style="list-style-type: none"> -identificarea factorilor care determină alegerea unei meserii; -analiza modului în care interesele influențează alegerea activităților: Alegerile mele, interesele mele!; -identificarea aplicațiilor posibile ale deprinderilor dobândite în școală: Ce învăț azi, mă poate ajuta mâine!; -școli și oferte educaționale- familiarizarea elevilor cu modalitățile de explorare a ofertelor educaționale.
3.3. Analizarea unor ocupații din perspectiva deprinderilor dobândite la școală	<ul style="list-style-type: none"> -discuții cu membrii comunității cu privire la alegerea meseriei/ocupației; -familiarizarea cu diferite meserii și cu caracteristicile esențiale ale acestora; Cutia cu surprize, Rebusul meseriilor; -completarea cunoștințelor despre meseriile de interes prin vizite la frizerie, croitorie, patiserie.

Conținuturi:

Domenii de conținut	Clasa a IX-a
Autocunoaștere și stil de viață sănătos și echilibrat	Factori ai reușitei personale: aptitudini, abilități, aspirații, modele de urmat. Luarea deciziilor. Siguranță și alegeri sănătoase. Sănătatea vieții de familie. Situații cu potențial de risc. Prevenirea comportamentelor de risc pentru sănătate
Dezvoltare socio - emoțională	Modalități simple de autocontrol și autoreglare Conflictele: caracteristici, surse, modalități de prevenire. Stilurile de negociere a conflictelor sau de abordare constructivă prin aplicarea tehnicilor simple de comunicare
Managementul informațiilor și al învățării	Surse de informare pentru activitatea școlară Tehnici de gestionare eficientă a timpului și efortului de a învăța Învățare formală, nonformală, informală Portofoliul personal de învățare
Managementul carierei	Luarea unor decizii în plan personal și social. Planul personal de educație și carieră: scop, obiective, strategii de realizare, termene, resurse, obstacole Surse de informare privind legile și instituțiile abilitate în sprijinirea integrării socio-profesionale.

CLASA a X-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare:****1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere, a atitudinii pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat**

Clasa a X-a
<p>1.1. Stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți, după criterii simple</p> <p>-exerciții pentru identificarea asemănărilor și deosebirilor prin comparare cu ceilalți: Despre colegul meu!;</p> <p>- completarea unor fișe de lucru pentru identificarea asemănărilor și deosebirilor dintre sine și ceilalți;</p> <p>-conștientizarea propriei identități: Cine sunt eu?, Cum mă văd colegii ? Tricoul personalizat, Actul meu de identitate.</p>
<p>1.2. Dezvoltarea unor comportamente preventive față de factorii de risc (alcool, tutun, droguri)</p> <p>-înțelegerea de către elevi a comportamentelor sănătoase/ nesănătoase pe care le manifestă diferite persoane cunoscute: Ce este sănătatea ?;</p> <p>-exerciții de grup exemple de comportamente sănătoase și de risc;</p> <p>-internetul: beneficii și riscuri;</p> <p>-conștientizarea comportamentelor care pot afecta negativ starea de sănătate: Comportamente de risc pentru sănătate, Motivele consumului de alcool, tutun, droguri;</p> <p>-conștientizarea principalelor surse de violență în rândul elevilor: Puterea anturajului.</p>
<p>1.3. Dezvoltarea intereselor, aptitudinilor, talentelor și posibilităților de valorificare a acestora</p> <p>-identificarea calităților, abilităților și deprinderilor personale în vederea valorificării acestora în viața: "Conștientizarea calităților", "Ce îmi place să fac?", "Ce știu să fac cel mai bine?";</p> <p>-exerciții individuale și de grup pentru construirea unei hărți cu interese, aptitudini, talente pe bază de suport imagistic (filme despre performanță și succes).</p>

2. Dezvoltarea abilităților de exprimare a emoțiilor și a motivației pentru învățare în contexte variate de interrelaționare școlară și extrașcolară

Clasa a X-a
<p>2.1. Exprimarea emoțiilor de bază în situații variate.</p> <p>-jocuri în perechi de mimare și de recunoaștere a emoțiilor celorlalți;</p> <p>-realizarea distincției între emoții pozitive și negative;</p> <p>- identificarea modalităților de comunicare ale persoanelor pasive, asertive și agresive utilizând suporturi diverse (povești, versuri de cântece cunoscute, secvențe de film): Timpul poveștilor;</p> <p>- jocuri de rol în vederea experimentării emoțiilor trăite și comportamentelor adoptate de către alte persoane.</p>
<p>2.2. Adaptarea comportamentului propriu față de alții în împrejurări, locuri și situații variate</p> <p>-reamintirea unor comportamente dezirabile ale elevilor pentru construirea unei imagini pozitive despre sine: Plicul cu fapte bune;</p> <p>-exersarea unor comportamente pozitive, în diferite situații, în vederea integrării sociale: La cofetărie, La cinema, În parc, La zoo etc.</p>
<p>2.3. Manifestarea unor forme simple de autocontrol și autoreglare</p> <p>-vizionare unor secvențe de film pentru identificarea modalităților de autocontrol și autoreglare, în diferite situații;</p> <p>- studii de caz: Relația părinte-copil, Relația elev-elev, Relația profesor-elev;</p>

Clasa a X-a
-completarea unui „Jurnal al emoțiilor” pentru o zi/o săptămână obișnuită din viața elevilor; - portofoliul personal de învățare.

3. Dezvoltarea unor conduite independente pentru integrarea în plan social

Clasa a X-a
<p>3.1. Construirea unui plan de dezvoltare personală (cariera, viața de familie, integrare socială)</p> <p>-dezvoltarea abilității de construire a unui plan de carieră: Planul meu; -realizarea unui portofoliu personal care să illustreze interesele elevului și dezvoltarea sa: O reclamă pentru mine!; -dezvoltarea abilităților necesare realizării unui CV; -identificarea rolului pe care informațiile îl au în rezolvarea de probleme și în luarea deciziilor; -dezvoltarea unor abilități de căutare a informațiilor: Cum îmi caut informațiile necesare?.</p>
<p>3.2. Reflectarea cu privire la compatibilitatea dintre aptitudini, aspirații personale și exigențele profesiilor</p> <p>-identificarea calităților, abilităților și deprinderilor personale în vederea valorificării acestora în viață: Conștientizarea calităților, Ce îmi place să fac?, Ce știu să fac cel mai bine? -identificarea intereselor personale și ocupațiilor care corespund acestora: Hexagonul intereselor - valorificarea cunoștințelor despre meseriile de interes: Discuții cu specialiști (tâmplărie, construcții, croitorie, etc.), Vizite la obiective economice etc.</p>
<p>3.3. Analizarea și alegerea unor ocupații din perspectiva deprinderilor dobândite la școală prin luarea unei decizii</p> <p>-familiarizarea cu diferite meserii și cu caracteristicile esențiale ale acestora: Cutia cu surprize, Rebusul meseriilor, Dicționarul ocupațiilor, Ruleta meseriilor; -completarea cunoștințelor despre meseriile de interes prin vizite la parteneri economici: Ziua porților deschise A.J.O.F.M.; -școli și oferte educaționale; -familiarizarea elevilor cu modalitățile de explorare a ofertelor educaționale.</p>

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a X-a
Autocunoaștere și stil de viață sănătos și echilibrat	Factori ai reușitei personale: aptitudini, abilități, aspirații, modele de urmat. Luarea deciziilor. Siguranță și alegeri sănătoase. Sănătatea vieții de familie. Situații cu potențial de risc. Prevenirea comportamentelor de risc pentru sănătate
Dezvoltare socio - emoțională	Modalități simple de autocontrol și autoreglare Conflictele: caracteristici, surse, modalități de prevenire. Stilurile de negociere a conflictelor sau de abordare constructivă prin aplicarea tehnicilor simple de comunicare

Domenii de conținut	Clasa a X-a
Managementul informațiilor și al învățării	Surse de informare pentru activitatea școlară Tehnici de gestionare eficientă a timpului și efortului de a învăța Învățare formală, nonformală, informală Portofoliul personal de învățare
Managementul carierei	Luarea unor decizii în plan personal și social Planul personal de educație și carieră: scop, obiective, strategii de realizare, termene, resurse, obstacole Surse de informare privind legile și instituțiile abilitate în sprijinirea integrării socio-profesionale.

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice includ recomandări de strategii didactice care contribuie predominant la realizarea competențelor generale, proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă. Ele au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare în concordanță atât, cu specificul disciplinei, cât și cu particularitățile psihice, afective și de vârstă ale elevilor din învățământul special.

Programa școlară a disciplinei *Consiliere și dezvoltare personală* are ca finalitate stimularea abilităților de învățare permanentă, în scopul dezvoltării personale și al integrării sociale și profesionale viitoare, realizată prin:

- dezvoltarea unor atitudini pozitive față de propria persoană și față de ceilalți;
- valorificarea experienței specifice vârstei
- inițierea elevilor în practicarea unui comportament activ, responsabil, tolerant,

deschis, comunicativ.

În procesul de structurare a competențelor generale ale disciplinei, cadrul didactic poate alege acele conținuturi și abordări metodologice care se potrivesc cel mai bine intereselor elevilor. Cadrul didactic va urmări sistematic realizarea de conexiuni între toate disciplinele prevăzute în schema orară a clasei respective, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală. Demersul didactic se va focaliza pe asimilarea de cunoștințe și abilități specifice disciplinei, cât și pe dezvoltarea atitudinilor și a mecanismelor învățării personalizate, conștiente și eficiente, pe care elevii să le aplice și în diferite contexte de viață, nu doar în cadrul școlii.

Se recomandă ca profesorii să colaboreze cu consilierii școlari din centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică care desfășoară în școală activități de consiliere și orientare. Consilierii școlari pot oferi sprijin cadrelor didactice, recomandări de implementare a programei școlare și/ sau pot da curs invitației de a susține împreună cu profesorii activități comune la ora de *Consiliere și dezvoltare personală*. De asemenea, în derularea orei de *Consiliere și dezvoltare personală* profesorul poate colabora cu: medici, asistenți sociali, părinți, reprezentanți ai companiilor, ONG-urilor și autorităților locale.

În cadrul orei de *Consiliere și dezvoltare personală* pot fi utilizate în mod creativ și adaptat situațiilor specifice de învățare, combinații de strategii didactice aplicate ca o combinație de metode, tehnici și instrumente didactice, precum:

- **Exercițiul:** exerciții de autocunoaștere și intercunoaștere, exerciții de ascultare activă,
- **Jocul de rol și simularea:** pentru interpretarea unor stări, emoții și acțiuni ale unor personaje din povestirile, filmulețele vizionate sau ale unor personaje reale din viața elevilor;

- **Studiul de caz:** pentru identificarea caracteristicilor pozitive și a limitelor unor personaje, situații, stări, emoții din viața reală a elevilor sau prezentate în materiale audio-video, a unor practici și modele care să ofere exemple de comportament;
- **Metode art-creative:** utilizarea unor modalități artistice de exprimare a emoțiilor prin desen, mișcare, mimă, modelaj, piese de teatru, exerciții de energizare.
- **Povestirea** unor situații din viața elevilor, analiza unor povestiri despre personaje reale sau fictive aflate în situații dificile;
- **Explicația** utilizată într-o manieră creativă, pentru clarificarea unor concepte cheie cu care se operează la disciplina *Consiliere și dezvoltare personală*, precum: carieră, stil de viață sănătos, asertivitate, învățare eficientă, stres, motivație, perseverență, situații de criză, emoții, portofoliul de învățare;
- **Demonstrația** pentru a oferi elevilor modele de completare a unor chestionare sau fișe de lucru, pentru analiza unor comportamente dezirabile în situații de stres, pentru explorarea unor modele de tehnici de învățare eficientă, de rezolvare a conflictelor, de negociere;
- **Conversația în perechi/ grup, cercul de discuții** pentru împărtășirea în perechi/ grup a unor experiențe personale privind succesul sau insuccesul în învățare, situații de discriminare, situații de frustrare sau de inspirație în școală, în familie, în cercul de prieteni, relatarea unor călătorii și a evenimentelor de învățare ocazionate de acestea;
- **Problematizarea**, pentru identificarea unor soluții în situații de nereușită școlară, situații de stres, situații de criză, luarea unor decizii;
- **Realizarea unui plan personal de educație și carieră**, utilizând analiza SWOT a factorilor care pot influența decizia personală referitoare la educație, carieră și stil de viață: școala, familia, mass-media, prietenii, profilul de personalitate etc.;

În desfășurarea activităților se vor utiliza suporturi vizuale și auditive diverse, adaptate particularităților de vârstă și preocupărilor elevilor (ex: secvențe de filme care vor fi vizionate și discutate) și se va organiza spațiul într-o modalitate care facilitează munca în echipă, vizibilitatea maximă între participanți și implicarea activă a tuturor elevilor. La debutul activităților se pot utiliza exerciții de spargerea gheții și de energizare, de prezentare și de cunoaștere interpersonală, de cooperare și de comunicare, de formare a grupurilor

Modalități de evaluare

În cadrul orelor de Consiliere și dezvoltare personală NU se utilizează calificativele. Evaluarea va urmări progresul personal în ceea ce privește integrarea școlară și socială, atitudinile față de lumea înconjurătoare și față de propria persoană, interesele privind diferite activități și obținerea succesului în propria activitate.

Metode de evaluare:

- exprimarea ideilor și a opiniilor personale prin: postere, desene, colaje, proiectul individual și de grup;
- exprimarea ideilor și a trăirilor personale prin poster, desen, colaj;
- realizarea de portofolii personale de învățare;
- activitățile practice;
- fișe individuale de (auto)evaluare.

Bibliografie

1. Băban, A., (2009), *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Cluj-Napoca: Editura ASCR;
2. Băban, A., Petrovai, D., Lemeni, G., (2002), *Consiliere și orientare – Ghidul profesorului*, București: Editura Humanitas Educațional;

3. Bogorin, V., Tudose, R., (2003), *Jocul de-a viața – exerciții pentru orele de dirigenție*, Cluj-Napoca; Editura EIKON;
4. Călineci, M., (2009), *Cunoașterea elevului*, Ed. a 2-a, Rev. Educația 2000+, București;
5. Cucuș, C., (2006), *Pedagogie*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Iași: Editura Polirom;
6. Goleman, D., (2001), *Inteligența emoțională*, București: Editura Curtea Veche;
7. Jigău, M., (2007), *Consilierea carierei. Compendiu de metode și tehnici*, București: Editura SIGMA;
8. Lemeni, G., Miclea, M., (2004), *Consiliere și orientare – Ghid de educație pentru carieră*, Cluj-Napoca: Editura ASCR;
9. Lemeni, G., Tarău, A., (2004), *Consiliere și orientare – Ghid de educație pentru carieră*, Cluj-Napoca: Editura ASCR;
10. Schaffer, R., (2010), *Introducere în psihologia copilului*, Cluj-Napoca: Editura ASCR;
11. Tomșa, Gh., (1999), *Consilierea și orientarea în școală*, București: Casa de Editură Viața Românească;
12. *** (2018), *Planul-cadru de învățământ aprobat prin ORDIN nr. 3.622 din 27 aprilie 2018 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial*;
13. *** (2013), *Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală – clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a*, aprobată prin OMEN nr. 3418/19.03.2013;
14. *** (2008), *Consilierea și orientarea în carieră – Ghid pentru studenți și absolvenți*. Universitatea Politehnică din București, Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră;
15. *** (2006), *Programe școlare pentru Aria curriculară Consiliere și orientare – clasele I – a IV-a*, aprobate prin O.M.E.C. nr. 5286 / 09.10.2006.

Grupul de lucru:

-Liana Maria MITRAN, coordonator Ministerul Educației

-Maria-Cristina MARIN, coordonator Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița

Nume, prenume	Instituție de apartenență
Kara Constanța	Școala Gimnazială Specială Târgoviște
Sorescu Lenuța	Școala Gimnazială Specială Târgoviște
Stancu Ana-Maria	Școala Gimnazială Specială Târgoviște
Greco Laura	Școala Gimnazială Specială Târgoviște
Nistor Iuliana	Școala Gimnazială Specială Târgoviște
Marin Maria - Cristina	Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița